

APOKALYPTICKÉ SPISY

RUDOLF STEINER

GA 90a

Prednáška III

Berlín, 24. októbra 1904

Skôr ako pôjdem ďalej vo vysvetľovaní apokalyptických spisov, musím znova zopakovať, že toto vysvetlenie môže mať skutočnú hodnotu len pre tých, ktorí sú v Teozofickom hnutí už dlhší čas a ktorí k teozofickému pohľadu na svet pristupujú s istým súcitom.

pochoopenie. Tu bude treba povedať veľa, čo môže spôsobiť, že oponenti budú teozofii pripisovať všetky možné fantastické veci, a ktoré budú racionalistickí myslitelia považovať na začiatok za točenie mozgov. Oboznámenie sa s povahou teozofického myslenia a cítenia je nevyhnutné, ak to, čo sa hovorí v súvislosti s Apokalypsou, nemá byť nesprávne pochoopené.

To, čo som povedal o vzťahu kresťanstva k Ježišovi Kristovi a o vzťahu pisateľa Apokalypsy k Ježišovi,

musíme mať pevne na pamäti, ak máme pochopiť, čo nasleduje.

Základom pre skutočné pochopenie miesta kresťanstva vo svete je výrok: Blahoslavení tí, ktorí veria, aj keď nevidia.

Ako som už povedal, význam tohto výroku spočíva v tom, že to, čo sa predtým dialo v hlbokom utajení Tajomných Chrámov, sa prenieslo cez kresťanstvo do veľkej arény sveta. „To ani v najmenšom nevyvracia historickú aktuálnosť udalostí v Palestíne medzi rokmi 1 a 33 nášho letopočtu. Názor tých, ktorí vidia koreň týchto vecí, bude skôr taký, že známa kresťanská tradícia je historickou pravdou. V tomto ohľade je teda teozofia v každom bode v súlade s tým, čomu veria kresťania. Historický fakt na začiatku nášho časového počítania je však aj niečo iné a správne ho chápeme, keď o ňom uvažujeme ako o mystickom fakte, keď si uvedomíme, že cesta utrpenia, smrti, zmŕtvychvstania, Nanebovstúpenie,

V Biblii je slovo, ktoré naznačuje, ako staroveké tajomstvo súvisí s jeho vlastným naplnením, s kresťanstvom. V kresťanstve sa všetko, čo ukazovalo na Krista pred Jeho skutočným zjavením, nazýva: Zaslúbenie. Tí, ktorí rozumejú týmto veciam, vedia, že „Sľub“ neznamena nič iné ako to, že to, čo sa stalo v Palestíne, bolo „zasľúbené“ v tajomstve

tajomstiev. Môžeme to pochopiť zo samotných slov starých písíem. Myslite len na tajomstvá Grécka. To, čo sa v týchto tajomstvách odohrávalo v hlbokom utajení a čo zažili iba zasvätení, bolo utrpenie, umieranie a vzkriesenie „Syna Božieho“. Zažili to cez prípravu, ktorú absolvovali, cez tréning na vyšších rovinách. Takto zasvätenec v tajomstvách videl umučenie, umieranie a zmŕtvychvstanie Božieho Syna. Toto bolo zobrazené pred ich očami ducha. To je Sľub. A potom sa tento sľub splnil – v Palestíne. Toto je vysvetlenie výroku: blahoslavení sú nielen tí, ktorí boli vidiacimi v tajomstvách, ale aj tí, ktorí sú schopní veriť nielen v Slovo zjavené mystikom, ale aj v Slovo, ktoré sa stalo telom. To je zmysel tohto výroku. Z tohto hľadiska musíme chápať vzťah, v ktorom stojí Ján Apokalyptik k tajomstvám staroveku a ku kresťanskému tajomstvu. Svetlo potom bude vrhané na mnohé priechody. ale aj tí, ktorí sú schopní veriť nielen v Slovo zjavené mystikom, ale aj v Slovo, ktoré sa stalo telom. To je zmysel tohto výroku. Z tohto hľadiska musíme chápať vzťah, v ktorom stojí Ján Apokalyptik k tajomstvám staroveku a ku kresťanskému tajomstvu. Svetlo potom bude vrhané na mnohé priechody. ale aj tí, ktorí sú schopní veriť nielen v Slovo zjavené mystikom, ale aj v Slovo, ktoré sa stalo telom. To je zmysel tohto výroku. Z tohto hľadiska

musíme chápať vzťah, v ktorom stojí Ján Apokalyptik k tajomstvám staroveku a ku kresťanskému tajomstvu. Svetlo potom bude vrhané na mnohé priechody.

V Apokalypse sa hovorí, že je otvorených sedem pečatí. Čo znamená otvorenie pečatí v jazyku, v ktorom je napísaná Apokalypsa?

Tajomstvo, že sa Boží synovia stanú človekom, sa od nepamäti prorocky oznamovalo mystikom. A v jazyku Apokalypsy sa prezentácia tohto tajomstva na fyzickej úrovni nazýva otvorenie pečate. V jazyku okultizmu otvorenie pečate neznamená nič iné, ako vyhlásenie niečoho, čo bolo predtým oboznámené iba zasvätencami a prezentované iba v tajomstvách. Uvedený obrázok je správny vo svojich detailoch. To, čo bolo neskôr odhalené, bolo v skorších dobách videné v Mystériách. Počas čias Tajomstiev neexistovala žiadna kniha, ktorá by zaznamenávala, čo sa v Tajomstvách stalo. To prišlo až neskôr. Takou knihou je Evanjelium. Evanjelium obsahuje to, čo bolo predtým prezentované v tajomstvách, a to, čo je tam napísané, je „nezapečatené“ pre tých, ktorí sú na to pripravení.

A kto bude pripravený? Tu je niečo, čo musíte pochopiť v celom jej prostredí v Apokalypse. Niečo je vyhlásené siedmim spoločnosťam. Počuli ste, že týchto sedem

spoločenstiev je predstaviteľmi siedmich podrás Piatej koreňovej rasy. Kto sú teda Proklamátori? A kto sú tí, ktorým sa toto vyhlásenie robí? Tu musíme myslieť z ezoterického hľadiska zjavenia Krista v porovnaní s inými zjaveniami. (Ak ste si prečítali posledné číslo časopisu „Lucifer“, nájdete tam niečo, čo teraz v krátkosti zopakujem.)

Vývoj ľudstva stojí pod vedením mocných Vodcov, ktorí riadia jeho ďalší pokrok. V jazyku ezoteriky sa títo Vodcovia nazývajú Manu. Manu je teda Bytosť, ktorá na začiatku rasy dáva veľký impulz, smer, ktorým sa má rasa vyvíjať. Teraz žijeme v piatej koreňovej rase. Keď po zničení Štvrtej Rasy (Atlantánov) táto Piata Rasa začala svoj vývoj, veľký impulz dal Manu z Piatej Rasy. Manu nie je v tom istom zmysle mužom medzi ľuďmi ako iné vynikajúce ľudské individuality. Ešte predtým, ako bolo ľudstvo na zemi naplnené duchom, Manu už dosiahol vznešené štádium vývoja. Bolo to v tretej koreňovej rase, keď sa uprostred lemurskej epochy po prvý raz rozžiaril ľudský duch v ľudskom tele, že takíto vodcovia prišli k ľudskej rase. Keď boli muži mladí, keď boli ešte deťmi, nevedeli sa viesť. Ale ich vodcovia neboli rovnakej povahy ako oni sami. Tieto Bytosti, ktoré už dosiahli vyšší stupeň vývoja v evolúcii, ktorá nie je evolúciou človeka, boli také pokročilé, že

mohli byť vodcami ľudskej rasy skôr, ako sa duch inkaroval do tiel ľudí.

Boli to nadľudské Bytosti. Tieto nadľudské bytosti sú dvojakého druhu. Jediný druh, ktorý bol vodcami už v čase, keď boli ľudia vo vzťahu k Duchovnému ešte deťmi, tieto Bytosti už pokročili tak ďaleko, že dosiahli štádium, ktoré ľudstvo dosiahne až v ďalekej budúcnosti. Tieto vysoko vyvinuté individuality, Manus, sa v jazyku ezoteriky nazývajú „Duchovia Svätí“. Druhá kategória Bytostí už bola bližšia ľudskej úrovni, ale stále nadľudská. Nazývajú sa „Synovia Boží“. A ďalšou skupinou individualít boli tí, ktorí už boli mužmi medzi mužmi.

Ak sa vrátíme do stredu lemurskej epochy a preskúmame celú evolúciu človeka, nájdeme tri stupne individualít, ktoré majú niečo spoločné s ľudstvom. Existuje skupina veľmi vznešených individualít, ktoré už dávno, dávno, v ďalekej minulosti prešli štádiami vývoja, ktoré človek dosiahne až v ďalekej budúcnosti. Sú to „Duchovia Svätí“. Druhou skupinou sú „Synovia Boží“. Stoja bližšie k človeku, no napriek tomu sú oveľa vznešenejšie ako on. A treťou skupinou sú tí, ktorí boli ako ľudské bytosti ešte deťmi, no napriek tomu boli najpokročilejšími medzi tými ranými ľuďmi. Sú to „otcovia“ alebo „Pitris“.

Máme teda tri stupne bytostí a tieto tri stupne bytostí sú sprievodcami a vodcami ľudstva.

Ak sa teraz vrátíme ešte raz na začiatok Piatej Rasy, nájdeme nadľudského Manua, od ktorého bol daný veľký impulz. Ale v priebehu piatej rasy sa stane niečo veľmi významné, a to, že v priebehu piatej rasy samotní muži pokročia tak ďaleko, že niektorí z nich budú schopní vziať do svojich rúk duchovné vedenie ľudská rasa. Tí, ktorých nazývame „Otcovia“ alebo „Starší“, budú potom schopní viesť a viesť ľudí tak, ako ich predtým viedli nadľudské Bytosti. Tak vedenie a vedenie ľudstva prechádza od Manusov k tým, ktorí sú „Ľudskí bratia“, „Bratia ľudí“.

Duchovia Svätí, Boží synovia, Otcovia, sa stávajú vodcami ľudského rodu v postupných časových epochách. „Otcovia“ sa tiež nazývajú „starší“.

Keď Slovo nadobudlo ľudskú podobu, ako hovorí pisateľ Apokalypsy, toto Slovo, Logos, na seba vzalo ľudskú podobu ako „Syn“, rovnako ako predtým Slovo nadobudlo ľudskú podobu ako Duch, alebo keďže kresťanská ezoterika nazýva Duch „Anjel“ predtým, než sa Slovo stalo Telom, Slovo bolo „Anjelom“. Toto je kresťanská ezoterika. Po prvé, Slovo alebo Logos je anjel, potom sa Slovo stalo Telom ako Syn a potom sa Slovo stane „Starším“ alebo „Otcom“. Toto sú po sebe

nasledujúce fázy. Kresťanskí zasvätení to vždy chápali. Ich slovám však treba rozumieť správne. Pavol, jeden z najväčších kresťanských zasvätených, mohol tieto hlboké tajomstvá len naznačiť. Ale naznačil mi, čo som práve povedal. Keď bolo Slovo ešte anjelom, Slovo bolo stále na superzmyslovej úrovni. Slovo sa hovorí z oblakov, od nadzmyslov, keď sa ohlasujú prikázania. Vek „Zákona“ je vekom „Sľuby“. Čas Zákona bol, keď Slovo bolo anjelom. Potom sa Slovo stalo Telom a neskôr sa Slovo stane „Starším“ alebo „Otcom“. Pavol bol zasvätenec a vyhlásil to v liste Galaťanom nasledujúcimi slovami:

„Zákon nie je z viery, ale človek, ktorý ich plní, bude žiť v nich. Kristus nás vykúpil z kliatby zákona a stal sa za nás kliatbou; lebo je napísané: Prekliaty je každý, kto visí na dreve; aby požehnanie Abrahámovo prišlo na pohanov skrze Ježiša Krista; aby sme skrze vieru dostali zaslúbenie Ducha. Bratia, hovorím podľa spôsobu ľudí; hoci je to len ľudská zmluva, ale ak sa potvrdí, nikto ju neruší ani k nej nepridáva. Abrahámovi a jeho semenu boli dané zaslúbenia. Nehovorí, a semenám ako mnohým; ale ako z jedného a do tvojho semena, ktorým je Kristus. A toto hovorím, že zmluva, ktorá bola predtým potvrdená Bohom v Kristovi, zákon, ktorý bol štyristotridsať rokov potom, nemôže zrušiť, aby zaslúbenie bolo neúčinné. Lebo ak je dedičstvo zo

zákona, už nie je zaslúbené; ale Boh to dal Abrahámovi zaslúbením. Načo potom slúži zákonu? Bolo pridané pre prestúpenia, kým neprišlo semeno, ktorému bolo dané zaslúbenie; a bolo ustanovené anjelmi v ruke prostredníka. Teraz sprostredkovateľ nie je sprostredkovateľom jedného; ale Boh je jeden. Je teda zákon proti Božiemu zaslúbeniu? Chráň Boh; lebo keby bol daný zákon, ktorý by mohol dať život, naozaj by bola spravodlivosť zo zákona.“ Je teda zákon proti Božiemu zaslúbeniu? Chráň Boh; lebo keby bol daný zákon, ktorý by mohol dať život, naozaj by bola spravodlivosť zo zákona.“ Je teda zákon proti Božiemu zaslúbeniu? Chráň Boh; lebo keby bol daný zákon, ktorý by mohol dať život, naozaj by bola spravodlivosť zo zákona.“

Aj iné pasáže naznačujú, že Slovo bolo anjelom, ale následne sa stalo telom. Čo sa stalo, keď sa Slovo stalo telom? Podrasám Piatej koreňovej rasy bolo oznámené, ako by sa mali rozvíjať do budúcnosti. V Listoch siedmim spoločenstvám autor Apokalypsy naznačuje, ako evolúcia pokračuje. Nie všetky ľudské bytosti dosiahnu cieľ, nie všetci tí, ktorí vstúpili do tohto evolučného procesu, dosiahnu cieľ v správnom čase. Stane sa niečo veľmi významné. Aby sme to správne pochopili, položme si otázku: Ako nám pisateľ Apokalypsy pomáha porozumieť Otcom,

Starším? Nájde v evanjeliu samotných Starších? Áno, sú tam v čase, keď sa anjel stal Synom. V tom čase Otcovia ešte nie sú pripravení prijať Slovo do seba. Musia počkať na budúci čas. Vo veku zaslúbenia otcovia dostatočne nepokročili. Pochopia Slovo až na konci Piatej Rasy, keď v sebe ako Otcovi pochopia, čo im zostalo skryté v čase, keď bol Kristus, ich Majster, na zemi. Dvanásť učeníci sú starší. Sú predurčení opäť prísť do Kristovej prítomnosti. Potom, na konci Piatej koreňovej rasy, bude kniha, ktorá im bola daná zapečatená, odpečatená. Sú predurčení opäť prísť do Kristovej prítomnosti. Potom, na konci Piatej koreňovej rasy, bude kniha, ktorá im bola daná zapečatená, odpečatená. Sú predurčení opäť prísť do Kristovej prítomnosti. Potom, na konci Piatej koreňovej rasy, bude kniha, ktorá im bola daná zapečatená, odpečatená. V evolúcii sa opäť stane niečo mimoriadne dôležité. Dozvieme sa, aké budú podmienky, keď piata rasa pokročí, až do bodu, keď sa musí rozhodnúť, či nastal čas na prechod do šiestej rasy. Len naznačím veci, o ktorých budem podrobnejšie hovoriť v neskorších prednáškach.

Príchod šiestej koreňovej rasy ohlasuje trúbenie. Citát zo Zj. IV;12 „A zatrúbil štvrtý anjel a udrela tretia časť slnka a tretia časť mesiaca a tretia časť hviezd; tak ako

ich tretina bola zatmená a deň nesvietil ani do tretiny a podobne aj noc."

To sa týka tretej časti, ktorá zostala pozadu, čo sa však nemuselo stať. Listy spoločenstvám obsahujú nielen varovania a napomenutia, ale aj ostré napomenutia. Nie všetci dosiahnu cieľ. Tretia časť (ľudstva) úplne odpadá od evolúcie. Máme teda jednu tretinu, ktorá dosiahne cieľ, jednu tretinu, ktorá zaostáva a jednu tretinu, ktorá nedosiahne cieľ a úplne odpadne. Jedna tretina dosiahne svoj cieľ, druhá tretina dosiahne svoj cieľ až neskôr, spolu tvoria dve tretiny; a na konci Piatej koreňovej rasy len jedna tretina tých, ktorí začali evolúciu, dosiahne potrebný stupeň vývoja.

Sedemdesiatdva starších bolo povolaných, aby vstúpili do evolúcie a rozvinuli sa do ďalších stupňov. Napomenutia pre spoločenstvá, ktorých vedením poverila starších, naznačujú, že len tretina dosiahne cieľ. Ak vezmeme tretinu zo 72 Starcov, máme 24 Starcov, ktorí tam budú stále, keď sa otvorí sedem pečatí Knihy. Toto zjavenie Božieho majestátu je niečo, čo bolo ohlásené zjavením sa Krista. Citát zo Zjavenia IV: „Potom som videl a hľa, otvorili sa dvere na nebi a prvý hlas, ktorý som počul, bol ako keby so mnou hovorila trúba; ktorý povedal: "Pod' sem a ukážem ti veci, ktoré musia byť po smrti." A hneď som bol v Duchu; a hľa, trón bol posadený na nebi a jeden sedel

na tróne. A ten, čo sedel, mal hľadieť na jaspis a sardinkový kameň, a okolo trónu bola dúha na dohľad ako smaragd. A okolo trónu bolo štyridsať sedadiel a na sedadlách som videl sedieť štyridsať starcov, oblečených do bieleho rúcha a na hlavách mali zlaté koruny. A z trónu vychádzali blesky, hromy a hlasy a pred trónom horelo sedem ohnivých lúčov, čo je sedem Božích duchov. A pred trónom bolo sklenené more podobné krištálu a uprostred trónu boli štyri zvieratá plné očí spredu i zozadu. A prvé zviera bolo ako lev a druhé zviera ako teľa a tretie zviera malo tvár ako človek a štvrté zviera bolo ako letiaci orol. A tie štyri zvieratá mali okolo seba šesť krídel; a boli plné očí vo vnútri a neodpočívajú dňom ani nocou, hovorí Svätý, Svätý, Svätý, Pán Boh všemohúci, ktorý bol, je a príde. A keď tie zvieratá vzdávali slávu, česť a vďaku tomu, ktorý sedel na tróne, ktorý žije na veky vekov, dvadsaťštyri starcov padne pred ním, ktorý sedel na tróne, a klania sa tomu, ktorý žije na veky vekov. hodili svoje koruny pred trón a povedali: „Hoden si, Pane, prijať slávu, česť a moc, lebo ty si stvoril všetky veci a pre tvoje potešenie sú a boli stvorené.

Toto je budúca etapa evolúcie, keď tí, ktorí prekonalí, sa stanú Otcami v pravom zmysle.

Povedal som, že to, čo sa kedysi stalo, v hlbokom tajomstve tajomstiev, bude v neskorších časoch

odpečatené. Povedal som vám, že Kristovo zjavenie na zemi bolo predstavené v gréckych mystériách. To, čo bolo vtedy tajomstvom, bolo odhalené zjavením sa Krista. Mohli sme ísť do gréckych mystérií a mali by sme tam vidieť umučenie, smrť, vzkriesenie a nanebovstúpenie. Sedem pečatí patrí budúcnosti. Ak sa aj vtedy vyhlási tajomstvo, bude to opäť tajomstvo, ktorého pečať patrí do ešte neskoršej budúcnosti. Pokiaľ je to možné, poviem vám o záhade, ktorá sa oslavuje už od čias starých indických rišiov a má najhlbší význam. Pokúsim sa to podať nasledovným spôsobom, symbolicky. Je tam kôň so zdvihnutou prednou nohou. Na tomto koni sedí božská postava s lukom. Postava dáva znamenie a kôň nohou šliape hada po hlave. Toto je kôň Kalki. To znamená, že všetko nižšieho charakteru odpadne, že príde budúcnosť, keď príde Syn bohov, ktorý sedí na koni a ktorý ako kráľ ozdobený korunou prinesie zjavenie toho, čo je skryté v knihe so siedmimi pečaťami. Toto je záhada, ktorá sa dá nájsť všade. Dokázal som to naznačiť len úplne zvonka. Ale dnes je to stále tajomstvo, ktoré môže zažiť a vidieť len apokalyptik, ale v budúcnosti sa v nás odhalia časy, tak ako nám Ján odhalil a zapísal odpečatenie starého sveta. Potom si uvedomíme, že poukazuje na čas, keď Starší, Otcovia, dostanú zjavenie

o tom, čo je základom tohto tajomstva a je odhalené pri jeho odpečatení.

Citát zo Zj. VI:1-3 „A videl som, keď Baránok otvoril jednu z pečatí; a počul som, akoby to bol zvuk hromu, jedno zo štyroch zvierat, ktoré hovorilo: Pod' a uvidíš. A videl som a videl som bieleho koňa, a ten, čo sedel na ňom, mal luk a bola mu daná koruna, a vyšiel víťaziť a víťaziť. A keď otvoril druhú pečať, počul som druhú šelmu povedať: Pod' a uvidíš.”

Toto sa opakuje štyrikrát. Odpečatenie tajomstva Otcov, ako je obsiahnuté v kresťanstve, je zo všetkých slov vyslovených v tajomstvách najvýznamnejšie. Odkiaľ pochádza človek? Kam smeruje jeho vývoj? Od Otca k Otcovi. Toto je odhalené prostredníctvom

Prostredníka. "Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa."

Celá evolúcia sveta, evolúcia minulosti a budúcnosti, sa v skutočnosti prejavuje v Apokalypse. Aj tieto indikácie sú najzákladnejšieho druhu. Najprv musíme byť schopní použiť slová Apokalypsy v ich skutočnom význame. Budeme sa od nich učiť stále viac.

Dnes som chcel len vyvolať pocit, že ponorením sa do tejto práce si človek uvedomí, že jej hĺbky sú nevyčerpatelne. O tom vás môžem ubezpečiť:

Apokalypsa je jedným z tých spisov, pri ktorých sa učíme skutočnej pokore, skutočnej zbožnosti a prostredníctvom ktorých sa učíme tomu, čo indický

ezoterik nazýva Viera (Glauben). Existuje skúsenosť, ktorá nám dáva túto vieru v najhlbšom zmysle, a je to nasledujúca: Potom, čo sme sa snažili porozumieť takémuto písmu, veríme, že na začiatok o ňom vieme trochu. Ale keď sa pokúsime ísť do toho ešte hlbšie, tak hlboko, ako nám to naše sily dovoľia, zistíme, že náš predchádzajúci výklad bol úplne detinský. Uvedomujeme si, že až teraz správne rozumieme tomu, čo sa hovorí. A keď som to urobil a po určitom čase znova začal s knihou, tá istá skúsenosť sa opakuje. Keď sa to stalo niekoľkokrát, prichádza k nám Shradda (Faith). Znovu a znova sa ponoríme do takéhoto písania a nachádzame v ňom stále väčšie hĺbky. To je nevyčerpatelná studnica takýchto spisov, ktoré môžeme čítať s neotrasiteľnou dôverou, ale nikdy ich význam nemôže skončiť. To je zároveň nutkanie k pokore v našom postoji k takýmto spisom, aby sme sa do nich hlbšie a hlbšie ponorili. Potom nám bude jasné, že ak sa zdá, že sa našlo skutočne hlboké vysvetlenie, časom bude ešte hlbšie. Z toho pramení vedomie, že najväčšie poklady dané človeku nepochádzajú z ľudskej nedokonalosti, ale z božskej dokonalosti, pretože toto je skutočne božská múdrosť, zjavenie božskej múdrosti. V týchto knihách sú nám dané dokumenty múdrosti. Naše chápanie je stále slabé, pretože tieto spisy k nám neprichádzajú od ľudí, nie zdola, ale zhora,

prostredníctvom Bohov. Musíme sa rozvinúť do ich výšok. To dáva ezoterikovi pocit pravdivosti slov, ktoré sa musia stať súčasťou jeho samotného života, musia byť jeho hlavnou zásadou a ktoré musia teozofov stále hlbšie prenikať. Lebo nie dogmatické poznanie, nie doktrinálne poznanie robí človeka teozofom, ale skutočnosť, že je skrz naskrz presiaknutý múdrosťou tohto výroku, že celý jeho postoj mysle a cítenia je naplnený múdrosťou, ktorú obsahuje: Najvyšší – je daný od Prvotného Počiatku; Najvyšší – to bude pochopené skrze človeka na konci dní. Musíme sa rozvinúť do ich výšok. To dáva ezoterikovi pocit pravdivosti slov, ktoré sa musia stať súčasťou jeho samotného života, musia byť jeho hlavnou zásadou a ktoré musia teozofov stále hlbšie prenikať. Lebo nie dogmatické poznanie, nie doktrinálne poznanie robí človeka teozofom, ale skutočnosť, že je skrz naskrz presiaknutý múdrosťou tohto výroku, že celý jeho postoj mysle a cítenia je naplnený múdrosťou, ktorú obsahuje: Najvyšší – je daný od Prvotného Počiatku; Najvyšší – to bude pochopené skrze človeka na konci dní. Musíme sa rozvinúť do ich výšok. To dáva ezoterikovi pocit pravdivosti slov, ktoré sa musia stať súčasťou jeho samotného života, musia byť jeho hlavnou zásadou a ktoré musia teozofov stále hlbšie prenikať. Lebo nie dogmatické poznanie, nie doktrinálne poznanie robí

človeka teozofom, ale skutočnosť, že je skrz naskrz presiaknutý múdrosťou tohto výroku, že celý jeho postoj mysle a cítenia je naplnený múdrosťou, ktorú obsahuje: Najvyšší – je daný od Prvotného Počiatku; Najvyšší – to bude pochopené skrze človeka na konci dní. nie doktrinálne poznanie, ktoré robí človeka teozofom, ale skutočnosť, že je skrz naskrz presiaknutý múdrosťou tohto výroku, že celý jeho postoj mysle a cítenia je naplnený múdrosťou, ktorú obsahuje: Najvyšší – to je daný od Prvotného Počiatku; Najvyšší – to bude pochopené skrze človeka na konci dní. nie doktrinálne poznanie, ktoré robí človeka teozofom, ale skutočnosť, že je skrz naskrz presiaknutý múdrosťou tohto výroku, že celý jeho postoj mysle a cítenia je naplnený múdrosťou, ktorú obsahuje: Najvyšší – to je daný od Prvotného Počiatku; Najvyšší – to bude pochopené skrze človeka na konci dní.